

Dodatna pravila za trgovanje preko TradePorta

Pri trgovanju preko platforme TradePort poleg Splošnih pogojev opravljanja storitev v zvezi s finančnimi instrumenti Alta Invest d.d. (v nadaljevanju: splošni pogoji poslovanja) smiselno veljajo in se uporabljajo tudi pravila **izpolnitvenega pomočnika Saxo Bank**, še posebej, a ne izključno poglavja o odnosih s strankam, poslih s kritjem, obrestih in denarnih konverzijah, vzdrževanju trga ter združevanju in cepitvah, ter dodatna pravila trgovanja prek TradePorta, ki so navedena v tem dokumentu oziroma dostopna na spletni strani www.alta.si, kakor tudi pravila, ki so dostopna znotraj trgovalne platforme TradePort. Pravila izpolnitvenega pomočnika Saxo Bank so dostopna na spletnih straneh Saxo Bank (<http://www.saxobank.com/en/about-us/legal-documentation/pages/general-business-terms.aspx>).

Vrednost računa, ki se upošteva pri določanju zadostnega kritja, predstavljajo zgolj tisti finančni instrumenti in denarna sredstva strank, ki se nahajajo na poddepoju stranke pri Saxo Bank in ne vključujejo tistih sredstev stranke, ki se nahajajo na poddepoju stranke pri Alta Invest d.d. v Sloveniji. Stranka je seznanjena z dejstvom, da ko Alta Invest d.d. v skladu s splošnimi pogoji poslovanja pridobi pravico do prodaje finančnih instrumentov stranke za zagotovitev kritja, ta pred prodajo ne preverja, ali je stranka zagotovila predujem za nakup finančnih instrumentov.

Nakazila sredstev s trgovalnega računa na osebni račun stranki se opravijo na željo stranke, ne samodejno ob zaprtju pozicij.

Pregled vseh provizij za trgovanje preko TradePorta je na voljo na spletni strani www.alta.si in znotraj trgovalne platforme. V primeru razlik **veljajo provizije, napisane v trgovalni platformi**.

Dodatna pravila in pojasnitve glede trgovanja s posameznimi tipi instrumentov:

Delnice

Zahtevano kritje

Ob kupovanju delnic prek TradePorta morate zagotoviti celoten znesek vrednosti posla, vendar pa lahko nato 60 % vrednosti sredstev v delnicah uporabljate za nadaljnje trgovanje. Na primer, če imate na vašem računu v lasti delnice v vrednosti 10.000 USD, se bo 6.000 USD vštelo v kritje, na voljo za vlaganje v druge instrumente v TradePortu. To velja za večino delnic, kakih 15 % pa je zaradi večje volatilitnosti pri oceni tveganja izvzetih iz tega pravila. Točen seznam delnic, ki ne nudijo dodatnega kritja, je na voljo znotraj platforme.

Cenovni pogoji

Uporabnikom ponujamo nizke in fiksne provizije za trgovanje z delnicami. Te se razlikujejo za vsako borzo in po paketih. Natančne cenovne pogoje lahko vedno preverite v TradePortu v zavihku Trgovalni pogoji povzetka vašega računa ali na naši spletni strani.

Zaradi različnih stroškovnih in regulatornih težav, ki jih prinašajo izjemno majhna naročila na borzah, obstajajo omejitve glede najmanjših velikosti naročila pri delnicah. Te omejitve so 50 EUR, 50 USD, 50 GBP, 50 AUD, 50 CHF, 500 NOK in 5000 JPY. Navedeni zneski veljajo za vrednost naročila, torej zmnožek količine in cene.

Za delna naročila, izvršena v istem trgovalnem dnevu, se provizija zaračuna le enkrat.

Dividende

Lastniki delnic, kupljenih prek TradePorta, so upravičeni do celotnega zneska izplačanih dividend po plačilu morebitnih davkov. Plačilo dividend se izvede direktno na TradePort račun.

Tržna naročila

Na borzah American Stock Exchange, Australian Stock Exchange, Athens Stock Exchange in Oslo Stock Exchange tržna naročila niso podprta. V primeru oddanega tržnega naročila na teh borzah bo izpolnitveni

pomočnik naročilo spremenil v agresivno naročilo limit v območju "in the money", torej za nakupna naročila do 3 % vrednosti nad tržno ceno. Tako naročilo bo izvršeno po najboljši dosegljivi ponudbi, ne pa po slabši od vrednosti, določene v naročilu.

Seznam borz

Ime	Država	Odpiralni čas (CET)
American Stock Exchange (AMEX)	ZDA	15:30 - 22:00*
Euronext Amsterdam	Nizozemska	09:00 - 17:35
Australian Stock Exchange Ltd. (ASX)	Avstralija	02:00 - 08:12**
Athens Stock Exchange (AT)	Grčija	09:30 - 15:40
Euronext Brussels (BRU)	Belgija	09:00 - 17:35
Frankfurt/Xetra Stock Exchange (FSE)	Nemčija	09:00 - 17:35
Euronext Lisbon (LISB)	Portugalska	09:00 - 17:35
Hong Kong (HKEX)	Kitajska	04:00 – 10:00***
London International Exchange	Velika Britanija	10:00 - 16:40
London Stock Exchange (LSE)	Velika Britanija	09:00 - 17:30
Milano Stock Exchange (MIL)	Italija	09:05 - 17:31
NASDAQ	ZDA	15:30 - 22:00*
New York Stock Exchange (NYSE)	ZDA	15:30 - 22:00*
Oslo Stock Exchange (OSE)	Norveška	09:00 - 17:20
Euronext Paris (PAR)	Francija	09:00 - 17:35
Sistema De Interconexion Bursatil (SIBE)	Španija	09:00 - 17:35
Swiss Exchange (SWX)	Švica	09:00 - 17:30
Tokyo Stock Exchange (TYO)	Japonska	02:00 - 08:00***
Toronto Stock Exchange (TSE)	Kanada	15:30 - 22:00*
SWX Europe(VX)	Švica	09:00 - 17:30
Wiener Börse (VIE)	Avstrija	09:21 - 17:34

* Trgovalni čas po lokalnem času je informativne narave in velja, ko je ZDA z Evropo usklajena glede premika ure. V obdobju, ko ZDA in Evropa ne začneta hkrati uporabljati poletnega časa, podatek ne drži. ** Trgovalni čas po lokalnem času je informativne narave in velja za poletni čas. V zimskem obdobju je treba navedenemu terminu odšteti dve uri. Tudi med Avstralijo in Evropo prehod med zimskim in poletnim časom ni popolnoma usklajen – v tem času navedenemu terminu odštejte eno uro. *** Na Japonskem in v Hong Kongu ne poznajo menjav med poletnim in zimskim časom. Prikazani urnik velja za poletni čas. Ko v Evropi uporabljamo zimski čas, je potrebno navedenemu času odšteti eno uro.

CFD-ji (pogodbe za razliko)

Trgovalni razpon

Razpon pri CFD-jih na delnice je enak razponu na osnovni delnici, medtem ko je razpon pri trgovanju s CFD-ji na indekse in surovine vnaprej določen in se razlikuje po indeksih, surovinah ter paketih (MINI, PRO).

Strošek za posel

Za posle pod določenim cenovnim pragom se pri CFD-jih na delnice zaračuna fiksna provizija, ki na primer za ameriške borze znaša 18 USD. Pragi so različni za različne borze ter za različne pakete. V primeru poslova nad pragom se plača variabilna provizija. Pri CFD-jih na indekse in surovine tovrstnega stroška ni.

Velikost naročil

Zaradi različnih stroškovnih in regulatornih težav, ki jih prinašajo izjemno majhna naročila na borzah, obstajajo omejitve glede najmanjših velikosti naročila pri CFD-jih. Te omejitve so 50 EUR, 50 USD, 50 GBP, 50 AUD, 50 CHF, 500 NOK in 5000 JPY. Navedeni zneski veljajo za vrednost naročila, torej zmnožek količine in cene.

Vse potrebne informacije o trgovanih razponih in ostalih pogojih trgovanja pri CFD-jih so uporabniku vedno dostopne znotraj platforme TradePort kar v meniju z imenom Trgovalni pogoji.

Plačila ob dividendah

Če je na osnovno delnico izplačana dividenda, so tudi lastniki dolgih pozicij na CFD-je upravičeni do prejema dividende v sorazmernem deležu. Na drugi strani morajo lastniki kratkih pozicij pri CFD-jih vrednost dividende plačati. Znesek bo odštet ali prištet na vašem računu prvi dan, ko investitor ni več upravičen do izplačila dividende.

Obresti za lastništvo CFD-jev

Dolga pozicija (nakup) na CFD-jih po koncu trgovalnega dne prinaša negativne, kratka (prodaja) pa praviloma pozitivne obresti. Obresti pri dolgi poziciji znašajo letno LIBOR + 2 % na vrednost pozicije in obresti pri kratki poziciji znašajo letno LIBID - 2 % na vrednost pozicije.

*Za Toronto velja LIBOR + 4 % oziroma LIBID - 4 %.

**Če je LIBID - 2 % negativna vrednost, tudi kratka pozicija prinaša negativne vrednosti.

Zahtevano kritje

Zahtevano kritje za trgovane CFD-je se razlikuje glede na likvidnost, tržno kapitalizacijo ter volatilnost delnice kot osnovnega sredstva, in sicer:

Skupina	Kritje	Polovično kritje	Opomba	Število CFD-jev
1	5%	Pod 50000 EUR	Samo indeksi	22
2	10%	Pod 50000 EUR		15
3	10%			1,592
4	15%			1017
5	25%			1082
6	50%			222
7	75%		Brez prodaje na kratko	73
8	100%		Brez prodaje na kratko	298

Za instrumente iz skupin tveganja 1 in 2, kar vključuje vse indekse na CFD-je in obsežno število delnic, velja polovično kritje ob pogoju, da na računu namenjate za vse pozicije na CFD-jih manj kot 50.000 EUR oziroma protivrednost v drugi valuti.

Forex

Trgovalni razpon

Trgovalni razpon je razlika med nakupnim in prodajnim tečajem valutnega posla. Po nakupnem tečaju valuto prodamo, po prodajnem jo kupimo. Ta razlika v tečajih je nakupno-prodajni razpon. Nakupno-prodajni razpon se razlikuje po različnih valutnih križih, pri čemer je razpon pri pogostejše trgovanih valutnih križih (majors) praviloma manjši. Razpon je različen tudi glede na paket, ki ga ima uporabnik na razpolago. Uporabnikom TradePorta je omogočeno trgovanje po izredno ugodnih trgovalnih razponih (v odvisnosti od paketa). Izjema so samo izredni dogodki, ki povzročajo velike razpone tudi pri trgovanju na medbančnem trgu, to pa povzroči povečanje razpona tudi pri uporabniku. Trgovalni razpon se meri v pipih. Pip je najmanjši korak kotacije, ki je vedno izražena v petih števkih. Premik kotacije križa EURUSD z 1.1938 na 1.1943 je torej premik petih pipov. Vse potrebne informacije o trgovalnih razponih in ostalih pogojih trgovanja uporabnik v vsakem trenutku vidi znotraj TradePorta.

Zahtevano kritje

Do vrednosti 25.000 USD na računu mora uporabnik svoje pozicije na Forexu kriti s polovico običajnega zahtevanega kritja, ki je 2 % za najpogostejše trgovane valutne križe, 4 % za srednje trgovane in 8 % za eksotične valutne križe. Nad vrednostjo 25.000 USD na računu mora uporabnik svoje pozicije na Forexu kriti z običajnim zahtevanim kritjem. Uporabnik je dolžan upoštevati omejitve o višini svojih pozicij ter jih v vsakem trenutku vzdrževati z ustreznim zahtevanim kritjem. Če so neto sredstva manjša od zahtevanega kritja, bo uporabnik o tem obveščem neposredno prek TradePorta ter s poslanim elektronskim sporočilom na njegov e-naslov. Če uporabnik ne zmanjša izpostavljenosti ali ne nakaže dodatnih sredstev na svoj račun, bo elektronski sistem trgovanja prisiljen njegove pozicije avtomatsko zapreti.

Cenovni pogoji

Uporabnik trguje točno po vidnih nakupnih in prodajnih kotacijah, drugih stroškov posla ni. Podrobne informacije lahko preberete na teh straneh.

Samodejno izvrševanje

Z najbolj trgovanimi valutami (majors) poteka izvrševanje naročil samodejno do določenega praga. V primeru, da je na trgu stanje visoke volatilnosti (ob nepredvidljivih dogodkih), ali če je naročilo tako visoko, da preseže prag, mora uporabnik počakati na odobritev s strani posrednika. To praviloma traja največ nekaj sekund.

Cenovni pasovi

Za večje količine velja sistem cenovnih pasov, ki omogoča transparentno in predvidljivo trgovanje tudi za velike posle. Več o tem si lahko preberete na tej povezavi. Točne podatke o razponu za vsak pas za vsako valuto lahko preverite v modulu Trgovalni pogoji znotraj TradePorta.

Prevalitve

MedveselkPušnik Poteza PUBLIKUM MedveselkPušnik Poteza PUBLIKUM MedveselkPušnik Poteza PUBLIKUM

Pozicije na promptnem valutnem trgu, ki so še odprte na koncu trgovalnega dne (16:00 po standardu CST), so prevaljene na nov datum vrednotenja. Ko se to zgodi, se cena za odprte pozicije spremeni, saj se dodajo ali odštejejo majhne obresti na ceno nove pozicije. Ta razlika se imenuje cena zamenjave (swap price) in vključuje stroške prevalitve, ki ustrezajo razliki v referenčnih obrestnih merah (LIBOR) med obema valutama, povečani za 0,5 odstotne točke v primeru stranki neugodne prevalitve oziroma zmanjšani za 0,5 odstotne točke, če gre za stranki ugodno prevalitev. V prevalitvi so poleg tega vključeni tudi stroški oziroma prihodki financiranja, ki izhajajo iz dobička oziroma izgube na poziciji. Zadnji znesek je praviloma veliko manjši, saj se obračuna le na dobiček ali izgubo.

STP-ji

Trgovalni razpon

Trgovalni razpon ni določen fiksno, ampak je določen s ponudbo in povpraševanjem na borzi. Proces oddajanja poslov prek platforme pa je povsem enak kot pri drugih vrstah instrumentov.

Trgovalni stroški

Trgovanje je ugodno, saj pri poslovanju s STP-ji obstaja le strošek posrednika in ponekod še strošek borze. Znesek provizije za en lot pogodbe v USD v veliki večini primerov ne presega 13 USD na posel, pri večjih količinah pa so stroški na lot še precej manjši.

Zahtevano kritje

Zahtevano kritje pri trgovanju s standardiziranimi terminskimi pogodbami je izraženo kot absoluten znesek. Druga posebnost glede na ostale instrumente je, da je potrebno ob nakupu STP-jev imeti na računu zahtevano začetno kritje (initial margin), takoj zatem pa samo še vzdrževalno kritje (maintenance margin), ki je enako ali manjše kot začetno. Velikost kritja je določena s strani borze, ki nudi pogodbo.

Vse zahteve za kritje in ostale trgovalne pogoje za trgovanje s STP-ji si lahko pogledate znotraj TradePorta v zavihku Trgovalni pogoji.

Termini v tabeli so navedeni po GMT, za srednjeevropski čas je torej potrebno prišteti eno uro v času zimskega časa in dve v času poletnega.

Opcije

V okviru TradePort platforme nudimo **online trgovanje z opcijami preko pulta** (OTC), kar omogoča vlagatelju samostojno izbiro datuma zapadlosti, izvršitvene (strike) cene in velikosti posla. Gre za bolj raznoliko in bolj prilagodljivo ponudbo opcij od običajne ponudbe (borznih) opcij, pri katerih sta datum zapadlosti in izvršitvena (strike) cena že vnaprej določeni. Trgovanje s FX opcijami v TradePortu je **mogoče ves čas odprtja valutnih trgov**, od ponedeljskega odprtja trgov v Novi Zelandiji (nedelja, 22:00 CET) do petkovega zaprtja trgov v ZDA (petek, 23:00 CET).

Večina "vanilla" opcij v TradePort platformi je **na voljo za trgovanje po živih cenah brez intervencije posrednika**. Za ostale opcije - vezane na eksotične valute ali "multiple leg" opcije, naša platforma nudi prikaz cene na zahtevo.

TradePort nudi New York presečne opcije, ki zapadejo ob 10:00 ET (16:00 CET). Opcije, ki so ob zapadlosti v denarju (angl. in the money), naš partner avtomatično izvrši opcijo in jo pretvori v spot pozicijo na valutnem trgu.

Ta Dodatna pravila za trgovanje preko TradePorta stopijo v veljavo z dnem 1.9.2011. S tem dnem prenehajo veljati Dodatna pravila za trgovanje prek TradePorta z dne 19.3.2010.

Ljubljana, 22.8.2011

Alta Invest, investicijske storitve, d.d.
Izvršna direktorja